

memo

Monitoren en beoordelen primaire waterkeringen

Nieuwe Omgevingsregeling primaire waterkeringen

In 2023 start de Tweede Landelijke Beoordeling van Primaire Waterkeringen Overstromingskansen (LB02) met een nieuwe wettelijke regeling, de Omgevingsregeling. De LB02 loopt in de periode 2023-2035. De Omgevingsregeling is een Ministeriële Regeling bij de Waterwet, anticiperend op de Omgevingswet.

De Omgevingswet gaat over de fysieke leefomgeving. De veiligheid die primaire waterkeringen tegen overstromen bieden, hoort hier bij. Omgevingswaarden leggen de kwaliteit die de overheid wil bereiken voor de fysieke leefomgeving vast. Voor primaire waterkeringen zijn de omgevingswaarden en andere veiligheidskenmerken vastgelegd in een overstromings- of faalkans. Deze komen overeen met de overstromingskansen die in 2017 in de Waterwet zijn opgenomen.

Monitoring

Door monitoring bewaakt de waterkeringbeheerder dat de veiligheid die zijn primaire waterkering tegen overstromingen biedt, steeds voldoet aan de omgevingswaarden. Het monitoren is een *continu* proces van het bepalen van:

- de rekenkundige overstromings- of faalkans (de beoordeling)
- de impact van nieuwe inzichten op de berekende overstromings- of faalkans
- de benodigde maatregelen om aan de omgevingswaarden te voldoen
- regulier beheer en onderhoud

Monitoring van primaire waterkeringen wordt uitgevoerd volgens de Omgevingsregeling en bestuurlijke afspraken die zijn vastgelegd in het draaiboek voor de LB02 en in het kader Zorgplicht.

De procedure en de beleidsvoorwaarden voor het bepalen van de overstromingskansanalyse staan in de nieuwe Omgevingsregeling. De analyse is vooral gericht op het verwachte faalgedrag van de waterkering. De focus ligt op de combinatie van gebeurtenissen die kunnen leiden tot een overstroming.

Beoordeling en rapportage

De faalkansen worden bepaald door de specifieke kenmerken van de waterkeringen. De beoordeling bestaat uit het analyseren van de overstromings- of faalkans. Deze kans is voor elke waterkering uniek en afhankelijk van de lokale situatie van de ondergrond, eigenschappen van de kering en hydraulische belasting. De overstromingskans kan veranderen door nieuwe kennis en inzichten of fysieke

eigenschappen van het watersysteem. Voorbeelden van fysieke veranderingen zijn ontwikkelingen van hydraulische belasting door klimaatverandering, bodemdaling en veroudering. De randvoorwaarden voor het bepalen van een overstromingskans kunnen ook door beleidswijzigingen veranderen.

**Rijkswaterstaat Water,
Verkeer en Leefomgeving**

Datum
22 december 2022

Een beoordeling van een dijktraject wordt tenminste eens in de twaalf jaar uitgevoerd volgens de Omgevingsregeling met bijlage XXXIIA en XXXIIB. De resultaten worden vastgelegd in een beoordelingsrapportage. De beheerder neemt maatregelen als blijkt dat niet wordt voldaan aan de omgevingswaarden.

Daarnaast worden de resultaten door de beheerder gebruikt om elke twaalf jaar een verslag van de algemene waterstaatkundige toestand te maken. Hierin staan ook de maatregelen die genomen moeten worden om aan de omgevingswaarden te kunnen voldoen. Voor het opstellen van de rapportage hebben beheerders en het Rijk afspraken gemaakt in het kader Zorgplicht primaire waterkeringen.

Op weg naar 2050

In 2035 heeft elke beheerder *continu inzicht* in de veiligheid van zijn dijktrajecten. De periodieke beoordeling is een essentieel onderdeel van de zorgplichtactiviteiten van de beheerder en is gebaseerd op monitoring van de omgevingswaarden. In 2035 kent de beheerder zijn veiligheidsopgave en zijn maatregelen genomen om in 2050 aan de norm te kunnen voldoen.

Het Tweede Landelijke Veiligheidsbeeld is een actueel overzicht gebaseerd op de *overstromings- en faalkansanalyses* waarbij het *gedrag* van de waterkering *centraal* staat.